

Sri Lankalı bir çay işçisinin yaşamından bir gün

Jayanthi Perera
9 Aralık 2005

23 Kasım'da, yeni Sri Lanka hükümetinin kurulmasından beş gün sonra, devlete ait *Daily News* gazetesi baş sayfasına şu manşeti attı: "Plantasyon işçilerinin durumunu iyileştirmek için acil eylem". Makale kasıtlı bir şekilde devlet başkanı Mahinda Rajapakse'nin yeni plantasyon bakanı Milroy Fernando'ya, "uzun zamandır sefalet içinde ve çok kötü koşullarda yaşamakta olan plantasyon işçilerinin durumunu iyileştirmeye" öncelik vermesini istediğini duyuruyordu.

Bakanlık tarafından hazırlanacak bir raporun, "plantasyon işçilerinin karşı karşıya oldukları, sağlık, eğitim, ekonomik koşullar, plantasyonlarda yaşayan gençlerin işsizlik sorunu, içme suyu, toprak erozyonu, yol ve ulaşımı kapsayan çok sayıdaki sıkıntıyı detaylı bir biçimde ele alacağı," öne sürülüyor.

Plantasyon işçileri bu tür sözleri ilk kez duymuyor. Geçmişte yaşam koşullarının iyileştirileceğine dair verilmiş olan bütün vaatlere karşın işçilerin içinde buldukları durum kötüleşmeye devam ediyor. Sri Lanka'yla ilgili olarak bu yılın başında yayınlanan bir Dünya Bankası raporu, plantasyon işçileri arasında yoksulluğun 1991-92 ile 2002 yılları arasındaki on yıllık dönemde yüzde 50 oranında artış göstermiş olduğunu tespit etti.

Dünya Sosyalist Web Sitesi muhabirleri kısa bir süre önce Kolombo'ya 210 kilometre uzaklıkta, iç dağlık bölgede Bandarawela yakınlarında yer alan Aislaby plantasyonunun Kurukude bölümünü ziyaret etti. Plantasyon, Malwatte Valley Plantations adlı şirkete ait. Plantasyonda yaklaşık olarak 1.300 işçi çalışıyor ve Kurukude bölümünde 50 aile yaşıyor. Bu plantasyondaki işçilerin yüz yüze oldukları korkunç yaşam koşulları, Sri Lanka tarım işçilerinin içinde buldukları durumun bir göstergesi.

Plantasyon işçileri 5 ya da 6 küçük birimden oluşan "tek sıra odalarda" yaşıyorlar. Her bir aileye tahsis edilen birimin büyüklüğü sadece 6x4 metre. Bu konutlar ilk olarak plantasyonların Britanyalı sömürgeci sahipleri tarafından, Güney Hindistan'dan getirilen - bugünkü plantasyon işçilerinin ataları olan - işçiler için inşa edildi. Kuşaktan kuşağa işçi ailelerinin genişlemesiyle birlikte bu küçük birimler evli çiftlere kalacak bir yer sağlamak için tuğlayla ya da politenle küçük birimlere bölündü. Kimi zaman tek bir sıra evi iki ya da üç aile paylaşıyor.

Bir plantasyon işçisi DSWS'ye şunları söyledi: "Ben 30 yaşındayım ve üç çocuk annesiyim. Sadece 4. sınıfa kadar okuyabildim. Benden küçük bir erkek ve iki kız kardeşim var. Babamız hastalandı ve biz küçükken öldü. Annem yiyecek ve okul giderlerimizi karşılayacak durumda değildi, bu nedenle bizler eğitimimize devam edemedik. Erkek kardeşim 10. sınıfa kadar okuyabildi, çünkü kız kardeşlerim ve ben 14 - 15 yaşlarındayken plantasyonda çalışmaya başladık. Burada 15 yıla yakın bir süredir çalışıyorum ancak bugüne kadar hiç para biriktiremedim."

Tipik bir günde, bu işçi sabah saat 7:30'da iş başı yapabilmek için 4:30'da uyanıyor. Sabahları çocukların kahvaltısını hazırladığı, onları okula hazır hale getirdiği ve hasta annesine baktığı için kendisi kahvaltı etmeye vakit bulamıyor.

Çay işçisi sözlerini şu şekilde sürdürdü: "En büyük çocuğum sekiz yaşında ve plantasyondaki diğer çocuklarla birlikte okula gidiyor. Her gün okula gidip gelebilmek için sabahları ve akşamları bir buçuk kilometre yürümek zorunda. Ne yapabilirim? Okul servisinin ücretini karşılayacak paramız yok. İşe giderken iki küçük çocuğumu kreşe bırakıyorum. Aynı zamanda yanımda yiyecek ve su da getirmem ve bunları kreşe bırakmam gerekiyor. Onlara içinde tek parça köri [acılı bir Hint yemeği - ç.n.] bulunan pilav ya da roti [ekmek] veriyorum. Sabahları onlara sadece süt verebiliyorum."

Çay yaprağı toplayan işçiler sabahları saat 8:00'de işbaşı yapıyorlar ve akşamüstü saat 4 ya da 4:30'a kadar çalışıyorlar. Amirler çalışma saatleri sırasında tek bir dakika için bile olsa mola veren herkese bağıyorlar ve şirket yönetimi bütün işçilerin toplamasına yetecek sayıda çay yaprağı olup olmadığına aldırmaksızın her işçinin günde 18 - 20 kilogramlık hasat hedefine ulaşmasını istiyor.

Plantasyon işçisi, "Yaptığımız hasadı teslim ettikten sonra, öğle vakti yemek molası veriyoruz. Ben saat 12:15 kadar genellikle iki küçük çocuğumu kreşten aldıktan sonra eve dönüyorum. Çocuklarımla ilgilendikten ve sabah hazırlamış olduğum öğlen yemeğini yedikten sonra hızla işe geri dönüyorum.

"Akşam eve dönerken yemek pişirmek için yakacak odun topluyoruz. Eve döndüğümüzde saat akşamüzeri 5 - 5:30'u bulmuş oluyor. Çocuklarımla birlikte oturma şansını ancak o zaman buluyorum ve sadece akşamları hep birlikte aynı masada yemek yiyebiliyoruz. Günün sonunda kendimizi çok yorgun hissediyoruz ve ertesi gün aynı rutine başlamak üzere saat 9:00 sularında yatağa gidiyoruz."

Plantasyonun Kurukude bölümünde yaşayan 50 aile için sadece üç adet musluk var ve bunlardan her gün sadece 90 dakika süreyle su akıyor. İşçiler ailelerine su sağlayabilmek için kuyruğa girmek zorunda kalıyorlar ve yağmurun az yağdığı dönemlerde su bulmak için komşu köye gitmeleri gerekiyor. İşçiler Singalalı köylülerin de su sorunu yaşadıklarını söylediler. Sadece plantasyon yönetim personeline tankerle su getiriliyor.

Sihhi tesisat içler acısı bir durumda. İki ya da üç aile suyu olmayan tek bir tuvaleti paylaşıyorlar. Genç bir kadın işçi DSWS'ye plantasyondaki sağlık tesislerinin yetersizliği ile ilgili bilgi verdi: "Plantasyon dispanserinde temel ilaçlar bulunmadığından, plantasyon doktorunun bungalovuna gitmek zorunda kalıyoruz. Dispanserde sadece Panadol, haplar ve yaraları temizlemek için kullanılan bir sıvı var."

Tamilce konuşan plantasyon çocuklarına sağlanan eğitim olanakları da son derece yetersiz. Bandrawela eğitim bölgesi yaklaşık olarak 800 öğretmenin istihdam edilmesine ihtiyaç duyuyor ancak şu anda mevcut öğretmen sayısı sadece 500. Plantasyon gençliğinin çoğu eğitimlerini 6. ya da 7. sınıfta, hatta daha da önce terk etmek zorunda kalıyorlar. 1999 yılından bu yana Aislaby plantasyon okulundan hiç kimse mezuniyet sınavında başarılı olamadı.

Gençler arasında işsizlik çok yaygın. Genç insanlar plantasyonda bir iş bulmaya ilişkin bütün umutlarını yitirmiş durumdadır. Erkekler civar kasabalardaki ya da Kolombo'daki küçük otellerde ve dükkanlarda garsonluk ya da çıraklık gibi düşük ücretli işlerde çalışmak üzere evlerini terk ediyorlar. Kızlar genellikle şehirlerde hizmetçi olarak çalışıyorlar.

Çay yaprağı toplama işi bulabilenler için dahi ücretler çok düşük. Plantasyon işçilerinin DSWS'ye anlattıkları gibi: "Bizler de insan onuruna yakışan bir yaşam sürmek istiyoruz. Ancak üç çocuğum, annem ve ben, hepimiz benim aldığım maaşla geçiniyoruz. Kocamın sürekli bir işi yok ve günlük geçici işlerde çalışmak zorunda kalıyor. Yağmurların yoğun olduğu yaz aylarında iş bulmakta zorlanıyor. Şehirde [Bandarawella] bir iş bulup günde

sadece 150 - 200 rupi [1,5 - 2 dolar] kazanabilmek için otobüse 22 rupi vermesi gerekiyor. Bununla birlikte Tamiller iş bulma konusunda güçlüklerle karşılaşılıyorlar.

"Benim aldığım ücret esas olarak bakkala olan aylık borçların temizlenmesine gidiyor. Hesaba yazdırarak alışveriş yapıyoruz ve fiyatlar arttıkça borçlarımız da artıyor. Ayda elime 3.000 - 3.500 rupi geçiyor. Hasadın iyi olduğu mevsimlerde buna ek olarak 1.000 rupi daha fazla kazanabiliyorum. Ne var ki, bakımsızlık nedeniyle hasatlar azalıyor. Hastalandığımızda ya da başka sıkıntılarla karşılaştığımızda daha fazla borca batıyoruz.

"Bizler kimin devlet başkanı olduğuyla ilgilenmiyoruz. Siyasi liderlerden hiçbirine güvenmiyoruz. Sizinle konuşuyorum çünkü sizin partinizi [Sosyalist Eşitlik Partisi] uzun zamandır tanıyorum ve bugüne kadar söylediğiniz her şey doğru çıktı."

Plantasyonlarda Seylan İşçi Kongresi (CWC), İç Kesimler Halk Cephesi (İHC) ve Kızıl Bayrak gibi bir dizi sendika var. Plantasyon işçisi bu sendikalarla ilgili olarak küçümseyen bir ifadeyle, "Her ay gelip aidatları toplamaktan başka bir iş yapmıyorlar," diyor.

Tamil plantasyon işçileri Sri Lanka'da işçi sınıfının en yoksul ve en çok ezilen katmanları arasında yer alıyorlar. 1948'de bağımsızlığın hemen sonrasında hükümet Tamil ve Singala işçileri arasındaki bölgeci ayrılıkları körüklemek amacıyla Tamil plantasyon işçilerini yurttaşlık haklarından mahrum bıraktı. 1963 yılında Yeni Delhi ve Kolombo arasında imzalanan bir anlaşmayla yüz binlerce insan Güney Hindistan'a geri gönderildi. Tamil plantasyon işçilerinin bir bölümü aradan geçen yıllar içinde vatandaşlık hakkına kavuşabildiler ancak hâlâ ikinci sınıf yurttaş muamelesi görüyorlar.

Plantasyon işçileri güç çalışma koşulları altında eziliyorlar, sefalet ücreti alıyorlar ve berbat koşullarda yaşıyorlar. Diğer yandan plantasyon sahipleri büyük tutarlarda kâr elde ediyorlar. Sri Lanka basınında kısa bir süre önce yer alan bir haber, Aislaby plantasyonuna sahip olan Malwatte Valley Plantations şirketinin elde ettiği kazançta ışık tuttu. Şirket bu yıl 30 Haziran'a kadar olan ilk üç aylık dönemde [Sri Lanka'da mali yıl 1 Nisanda başlıyor - ç.n.] toplam 65 milyon rupi kâr elde etti. 2004 yılında şirketin kârı toplam 228 milyon rupi olmuştu.

Bugünkü hükümet bu sömürü düzenini değiştirmeye önceki hükümetlerden daha fazla niyetli değil. Devlet başkanı Rajapakse'nin "plantasyon işçilerinin durumlarını iyileştirmek" konusunda verdiği sözler, işçi sınıfının ve kırsal kesimdeki yoksulların diğer kesimlerine vermiş olduğu sözler kadar boş. Uygulamaya konacak olan ise çok sayıda işçinin içinde bulunduğu berbat yaşam koşullarını daha da kötüye götürecek olan İMF'nin ve Dünya Bankası'nın programı olacak.

A day in the life of a Sri Lankan tea worker

By Jayanthi Perera
9 December 2005

Five days after Sri Lanka's new government was installed on November 23, the state-owned *Daily News* carried a front-page headline, "Urgent action to uplift estate workers." The article pompously announced that President Mahinda Rajapakse had instructed Milroy Fernando, the new plantation minister, to give priority to "uplifting the estate sector workers who have been perennially suffering abject poverty and misery".

A ministerial project report will supposedly "detail a wide range of shortcomings confronting the estate population, covering health, education, economic conditions, unemployment among estate youth, drinking water, land erosion, access road and passenger transport".

This is not the first time that plantation workers have heard pledges of this kind. Despite numerous past promises to improve living conditions, the situation facing workers continues to deteriorate. A World Bank report on Sri Lanka released early this year found that poverty among plantation workers increased by 50 percent over the decade from 1991-92 to 2002.

World Socialist Web Site reporters recently visited the Kurukude division of the Aislaby estate, which is located near Bandarawela in the central hills, 210 kilometres from Colombo. The private estate is owned by Malwatte Valley Plantations. Approximately 1,300 workers are employed on the plantation and 50 families live in the Kurukude division. The terrible conditions faced by workers on the estate are indicative of those experienced by Sri Lanka's agricultural working class.

The plantation workers live in "line rooms," which are 5 or 6 small adjoining units. Each family's unit measures just 6 x 4 metres. The dwellings were first built by British colonial planters for workers brought from South India—forebears of the present plantation workers. With the expansion of workers' families from generation to generation, the tiny units have had to be partitioned with thin brick walls or polythene to provide accommodation for married couples. In some cases, two to three families have to share a single line house.

"I am 30 years old and a mother of three children," one plantation worker told the WSWS. "I studied only up to grade 4. I have one younger brother and two younger sisters. Our father became ill and died when we were small. Our mother couldn't afford food and schooling for us, so we were not able to continue our education. My brother managed to go up to grade 10 only because my sisters and I started working in the estate when we were 14 and 15. I have been working here for about 15 years now, but have been unable to save any money."

On a typical day, this worker wakes up at 4.30 in the morning, in order to report to work at 7.30 a.m. In the morning she is so busy preparing breakfast for her children, getting them ready for school and attending her sick mother that she has no time for her own morning meal.

“My eldest child is eight years old and goes to school with other children in the estate,” she continued. “She has to walk more than one and a half kilometres every school day in the morning and evening. What can I do? We can’t afford to pay for school vans. I drop my two younger children at the crèche on my way to work. I also have to bring food and water for them and leave it at the crèche. I provide them rice with a single curry or roti [bread]. I only can give them milk in the morning.”

Workers who pluck tea leaves begin at 8 a.m. and continue until 4 or 4.30 p.m. Supervisors shout at anyone who takes even a single minute’s break during work hours, and management demands that each worker reach their harvest target of 18-20 kilograms of tea leaves per day, irrespective of whether there are enough tea leaves to pick or not.

“At noon we have our lunch break, after handing over our harvest,” the plantation worker said. “By 12.15 p.m. I have usually returned home with my younger children after picking them up from the crèche. After attending to my children and eating the lunch I prepared in the morning, I hurry back to work.

“On the way home in the evening we collect firewood for cooking. It is about 5 to 5.30 p.m. by the time we return. We have a chance to sit down with our children and have a shared meal only at night. By the end of the day we feel very tired and go to sleep at about 9 p.m. to start the same routine the following day.”

There are only three water taps for the 50 families on the division, and these operate for just 90 minutes each day. Workers are forced to queue to collect water for their families, and in the dry season they must go to a nearby village in search of water. Workers explained that Sinhalese villagers also have a water problem. Only plantation management staff are supplied with water from a tanker.

Sanitary facilities are in a terrible state. Two or three families are forced to share a single toilet, which has no water supply. A young female worker told the WSWS about the substandard health facilities on the estate. “Because essential medicines are not available at estate dispensary we have to go to the estate doctor’s bungalow,” she explained. “There is only Panadol, tablets and a liquid for cleaning wounds in the dispensary.”

Education facilities for Tamil-speaking plantation children are extremely poor. The Bandarawela educational zone requires about 800 teachers, but only 500 teachers are presently employed. Most of plantation youth have to abandon their education by grade 6 or 7, and in some cases even before then. No one from the Aislaby estate school has passed G.C.E. (ordinary level) since 1999.

Youth unemployment is rampant. Young people have lost all hope of finding work on the estate. Boys have left to find menial jobs as waiters or helpers in small hotels and shops in surrounding towns or in Colombo. The girls often have to work as domestic servants in the cities.

Even for those who find work harvesting tea leaves, wages are extremely low. As the plantation worker told the WSWS: “We would also like to have a decent life. But my

three children, my mother and I all are maintained by my wage. My husband doesn't have permanent work and is forced to rely on daily odd jobs. In the wet season he has difficulty finding work. To find a job in the town [Bandarawela] he has to spend about 22 rupees on bus fares to earn a wage of only 150-200 rupees [\$US1.50 to \$2] a day. However, Tamils have difficulty finding work.

"My wage is mainly spent on settling our monthly debts at the grocery. We buy on credit, and as the prices go up our debts go up too. I receive about 3,000-3,500 rupees per month. I can earn a 1,000 more in seasons with a good harvest. However, due to a lack of maintenance, the harvests are decreasing. When we become ill or face other trouble, we become further indebted.

"We are not interested in who becomes the president. We don't have confidence in any leader. I am talking to you because I have known your party [the Socialist Equality Party] for a long time and what you said has come true."

There are a number of trade unions on the estates, such as the Ceylon Workers Congress (CWC), Up Country People's Front (UPF) and Red Flag. "They are doing nothing except collecting our monthly dues," the plantation worker declared contemptuously.

Tamil plantation workers are among the most impoverished and oppressed layers of the working class. Immediately after independence in 1948, the government stripped them of their citizenship rights in an effort to whip up communal divisions between Tamil and Sinhala workers. A 1963 pact between New Delhi and Colombo saw hundreds of thousands of people deported to South India. Other Tamil estate workers have managed to gain citizenship over a number of years, but they are still treated as second-class citizens.

Plantation workers are burdened with onerous work, paid poverty-level wages and provided with terrible living facilities. The estate owners, on the other hand, reap large profits. A recent report published in the Sri Lankan press highlighted the earnings of Malwatte Valley Plantations, which owns the Aislaby estate. In the three months to June 30 this year, the firm recorded a gross profit of 65 million rupees. In 2004, the company's gross profit totalled 228 million rupees.

The present government has no intention of altering this system of exploitation any more than previous ones. President Rajapakse's promises of "uplifting plantation workers" are just as empty as those made to other sections of the working class and rural poor. What will be implemented is the agenda of the IMF and World Bank, which will further erode the already appalling living standards facing many workers.